

Impressieverlag van de MAS conferentie

4 april 2023

Impressieverslag van de MAS conferentie

Op dinsdag 4 april kwamen diverse netwerkpartners uit de verzuimketen bij elkaar op initiatief van het Regionaal bureau leren West-Brabant. Het onderwerp van de dag was de Methodische Aanpak Schoolverzuim ofwel de MAS en dit werd inhoudelijk begeleid door Ingrado.

Programma

Deelnemers kregen de gelegenheid tot een kijkje in het hedendaagse werk van de leerplichtambtenaar door middel van de docufilm “de rol van de leerplichtambtenaar in het sociaal domein”.

Bij de aanpak van schoolverzuim bij leerplichtige kinderen en jongeren werkt de leerplichtambtenaar sinds 2017 vanuit de MAS. De leerplichtambtenaar werkt daarin samen met de school, ouders en jeugdige, GGD, jeugdprofessional, het samenwerkingsverband (in geval van PO en VO), gemeente, Veilig Thuis, HALT, het OM, Raad voor de Kinderbescherming en (lokale) zorgpartners.

Uitgangspunt van de MAS is dat het accent gelegd wordt op preventie en inzet van (vrijwillige) hulpverlening en minder op justitieel ingrijpen en gedwongen trajecten:

- vroegtijdig inzetten van (jeugd)hulp, netwerksamenwerking en maatwerk.

De MAS biedt een methode om gestructureerd en uniform te werken. Bij verzuimcasussen heeft de leerplichtambtenaar in principe de keuze tussen vier onderscheiden routes en mogelijke combinaties daarvan: vrijwillige jeugdhulp, Halt-interventie, dwang in civielrechtelijk kader en dwang in strafrechtelijk kader. Uitgangspunt bij de keuze van deze routes is: ‘licht waar het kan en zwaar(der) waar het nodig is, maatwerk dus’.

Er liggen in het samenwerking met elkaar binnen de MAS de nodige uitdagingen.

Daarbij is onder andere met elkaar benoemd:

- wachtlijsten voor jeugdhulp en passende scholen vormen een struikelblok
- financiering van trajecten staat regelmatig in de weg om goed te kunnen samenwerken
- betrokken partijen vinden elkaar niet of laat; betrokken partijen hebben geen gezamenlijk doel
- er is onduidelijkheid wie de regie heeft in een casus
- er is onduidelijkheid over wat je van elkaar in de samenwerking mag verwachten en wie welke rol heeft
- er mist ruimte voor maatwerk binnen het huidige schoolsysteem/ collectief onderwijs
- de beperkingen van de gemeentegrenzen en verschillende domeinen (scholen o.a. hebben te maken met leerlingen uit verschillende gemeenten met verschillende werkwijzen).

Ingrado geeft als advies om binnen de multidisciplinaire overleggen met elkaar af te spreken en te beleggen wie op dat moment in het proces de casusregie heeft. Vooral in de beginfase ligt deze meestal bij de school. Tevens adviseert Ingrado om vaker met elkaar een casus te evalueren.

In subgroepen is er vervolgens met elkaar gesproken over diverse onderwerpen waaronder; de ontwikkeling naar een andere focus op verzuim namelijk die van **focus op aanwezigheid**. Hieronder volgt een weergave van wat hierover benoemd en met elkaar besproken is.

Wat is er prettig aan de focus op aanwezigheid:

- dit brengt een positieve en duidelijke insteek i.p.v. probleemgericht
- kind valt minder uit de toon met focus op aanwezig
- systeemverandering in gang gebracht met andere focus
- de jeugdige wordt meer gezien en neemt deel
- aanwezigheid belonen (o.a. op het MBO.)

Welke uitdagingen ontstaan er bij de focus op aanwezigheid:

- de jeugdige op dagbesteding raakt makkelijker uit beeld van de school, afspraken hierover maken hoe de school het contact met de jeugdige onderhoudt
- jeugdige kan hierdoor juist overvraagd worden
- perspectief kunnen bieden aan leerlingen
- passend en inclusief onderwijs kunnen bieden
- individueel maatwerk creëren
- er dient eerst een veilige omgeving gecreëerd te worden
- richten we op ons kernvakken of op welzijn van de leerlingen; NPO-gelden meer naar welzijn van de leerling
- loslaten van het huidige schoolsysteem
- als de samenwerking vastloopt, wie neemt dan welke rol? Wie neemt welke verantwoordelijkheid?
- hoe minder het kind aanwezig is, des groter zou de inzet van hulpverlening moeten zijn.

.....

Er is de hoop voor de toekomst uitgesproken en men wil werken aan:

- elkaar als netwerkpartners in de verzuimketen eerder vinden en preventief werken
- meer evalueren en daarvan leren
- traumasensitief onderwijs.

Ook is in de subgroepen gesproken waar we over 5 jaar willen staan in het kader van samenwerking binnen de verzuimketen:

- ontschotting tussen zorg en onderwijs (minder schijven, minder betrokken personen)
- we spreken dezelfde (vak)taal
- scholen zijn niet meer handelingsverlegen maar handelingsbereid
- we werken in de netwerksamenwerking aan gezamenlijke doelen
- er is een positiever beeld/imago over het CJG, Veilig thuis, de LPA en speciaal onderwijs
- werkwijzen van de diverse gemeenten zijn beter op elkaar afgestemd
- er zijn geen wachtlijsten voor jeugdhulp/GGZ en het onderwijs
- er bestaat een (multidisciplinair) er-op-af team voor sneller ingrijpen bij ernstige schoolverzuimproblematiek
- de leerplichtwet is gewijzigd naar een leerrechtwet
- we kunnen op basis van data betere voorspellingen doen om sneller bij te sturen in de bestaande processen rondom schoolverzuim.

En wat vinden we daarin al goed gaan:

- M@zl
- korte lijnen met elkaar houden als betrokken netwerkpartner
- een aantal scholen ervaart korte lijnen met de leerplichtambtenaar
- veel VO-scholen hebben een goed vangnet.

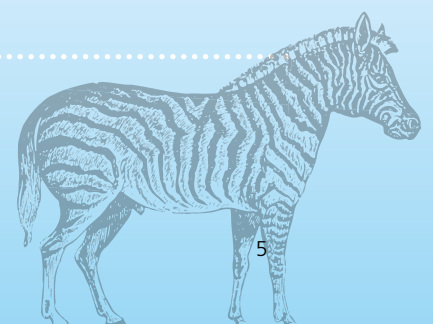
Wat missen we nog of gaat er niet goed:

(hierin zien we een gedeeltelijke overlap van punten die eerder werden benoemd op pagina 1.)

- teveel regionale verschillen in handelingswijze van processen bijv binnen de jeugdhulp
- er is veel verloop van personeel binnen de verschillende samenwerkende organisaties
- scholen kennen de sociale kaart niet of onvoldoende
- casus- en/of procesregie moeten we beter met elkaar beleggen/afspreken
- PO-scholen blijven te lang lopen met problematieken (problemen openbaren zich vervolgens binnen VO)
- M@zI voor het PO
- onderwijs en zorg zien verschil in belangen/ hebben geen gezamenlijk doel
- ondanks korte lijnen wordt er veel langs elkaar heen gewerkt
- de financiering van trajecten
- AVG staat soms in de weg (of dit lijkt zo te zijn)
- verschillende benamingen van functies en vaktaal scheidt onduidelijkheid over o.a. wat je van elkaar mag verwachten.

Welke afspraken dienen we in de regio nog te maken over de samenwerking binnen de verzuimketen:

- afspraken over rollen, taken en verantwoordelijkheden
- afspraken over hoe we monitoren of afspraken nagekomen worden en hoe we informatie met elkaar delen
- de ZAT-overleggen structureel op de scholen in stand houden met netwerkpartners die aansluiten elke 6-8 weken
- schaduwcollega afspreken binnen netwerkpartners voor de continuïteit van processen

Handige links om na te kijken en lezen en te delen binnen je organisatie

Schoolverzuim lossen we samen op - MAS-animatie Ingrado - Bing video

Ingrado - Iedere jongere heeft recht op ontwikkeling

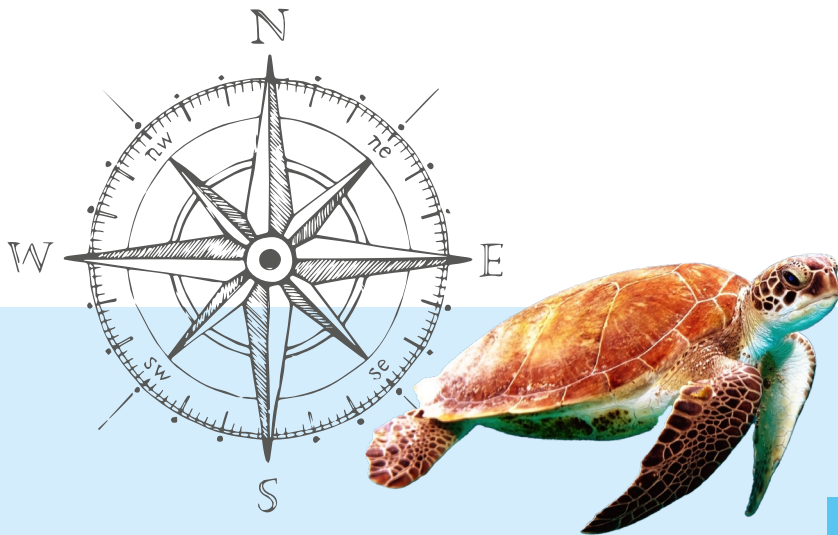
Enkele uitspraken naar aanleiding van deze dag

Waardevol om met elkaar in gesprek te gaan, ook met mensen die je niet vaak tegenkomt.

Veilig Thuis neemt mee dat schoolverzuim binnen hun organisatie meer moeten worden meegenomen als een signaal dat er vaak veel meer aan de hand is bij de jeugdige en kan duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling

Fijn om te voelen dat je niet de enige bent die daarin dingen anders wil.

Fijn om te horen
dat je niet de enige
bent die met deze
vragen/uitdagingen
rondloopt.

We moeten als
netwerkpartner
niet afwachten
maar zelf ook meer
de beweging richting
de scholen gaan
maken.

We danken jullie
hartelijk voor de
aanwezigheid
en deelname!

En we komen graag op een later moment met jullie
terug om het gesprek verder voort te zetten op de
lokale niveaus.

Impressieverslag
van de MAS conferentie
4 april 2023

RBL WEST-BRABANT
REGIONAAL BUREAU LEREN

Ingrado